

KUN ÁRPÁD

Aki bújt

(regényrészlet)

1965-ben született Sopronban. Író, költő, műfordító, 2006 óta Norvégiában él.

A visszapillantó nagyot csattant, hátracsuklott, az üvege megrepedt, de az autó oldala nem ütközött. A szembejövő kamion továbbbsuhant mellettünk a másik sávban.

Miután elrántottam a kormányt, már hiába tekertem. Az autónk a négy kerék összes nyűgétől megszabadult, többé nem engedelmeskedett. Úgy viselkedett, mint egy magára ébredő lény, amely elindult a saját útján. Ráeszmélt, hogy nem egy fémdoboz, sokkal inkább madárféle, aki repülne, de legalább lazac, aki úszna. A szakadékba akarta vetni magát, ahol elérheti a felhős eget vagy a gleccserfolyót.

Nem lepett meg az autó metamorfózisa. A megálló időben, a kivételes ragyogásban ez is magától értetődő volt.

Erzsit és Valit néztem a visszapillantóban, akik között már nem Nagy Bagó ült. Új útitársuk lett, az apám.

Mindig csodálkoztam gyerekként, amikor valaki valahol jót mondott rá. Nem kételkedtem a dicséret őszinteségében, azért is döbbsentett meg. Viszont rávonatkoztatni sem tudtam. Megingathatatlanul hittem, hogy ő egy rossz ember, vagy — ami még riasztóbb volt — egy emberi kategóriákba besorolhatatlan lény, egy szörnyszerű csodabogár, akit szégyellenem kell. Arra jutottam, hogy lakik benne egy másik ember, akit én nem pillanthatok meg. Most megpillantottam. Határozottan jóképű, megnyerő, tiszta tekintetű férfi volt, a Jóisten is szerető férjnek és apának teremtette — sőt nyájas nagypapának. Csitítgatta a két kislányt, hogy ne féljenek. Simogatta a buksijukat, ahogy az enyémet soha. Számára a gyöngédség csúcsa volt, ha egy fájós barackot nyomott a fejemre, amitől mindig dühbe gurultam. Hogy meri egy ócska tréfával megcsúfolni az iránta érzett szeretetemet? Most csak könnyeztem és vigyorogtam. Megállapítottam, hogy halálunk óráján, a híreszteléssel ellentétben, mégsem pereg le filmként a teljes életünk. Lám, az enyémből egy egészen aprócska mozzanat villant elő színről színre, az igazság tükrének egy szilánkjá.

Nemcsak a két szememmel láttam. Az egész környéket egyszerre. Bár az apámat a visszapillantóban vettem észre, nézhettem volna akárhonnán, oldalról vagy a háta mögül is. Mindenhol jelen voltam.

A távolodó kamion rakterében ládák tornyosultak több sorban, szorosan egymás mellett. Számolás nélkül is pontosan tudtam, hogy mindegyik ládában háromszázhatvanöt kisebb skatulya van. Mindegyik skatulyában egy aprócska nap sütött, és fénylett a párja, egy változó hold. A skatulyák elmúlt nappalaim és éjszakáim voltak,

ahogy a ládák az éveim. Ez utóbbiakból mind a negyvenhat. A kamion az életemet vitte el, bedobozolva.

A hegyi folyó völgyet váltott, egy tágasabb másikból zuhogott elő a kanyar után, de az út a szűkebb völgyet követte. Régen egy terméskőből rakott hídon vitt át a mélyben tajtékzó víz felett, ma már több méterrel magasabban, egy acélszerkezetű viadukton. Elszabadult autónk akkora lendületben volt, hogy a terméskő híd peremén még átfordulhatott volna, de a viaduktról nem tudott leesni. Felfogta a szalagkorlát. Abba bikázott bele teljes erőből. Az ütközés átlökte az út másik oldalára, ahol szintén szalagkorlát várta. Így csapódott néhányszor ide-oda az úttest két szélé között, amíg le nem csillapult.

A viadukton túl kiszélesedett a leaszfaltozott rész. Szélén egy viking stílusban ácsolt pavilonféle állt, amely a környező hegyi tannyák buszmegállója volt. Innen szedte fel nem sokkal előttünk a reggeli iskolabusz, amely Kakashalmon túl Sogndalba, a szomszédos nagyobb településre ment, az ingázó középiskolásokat, illetve azokat az afrikai menekülteket, akiket a járás errefelé szállásolt el, és norvégtanfolyamra jártak be.

Itt akadt el végleg az autónk.

A helyi Niagara csillárját lekapcsolták az út túloldalán. Az eleven kristály csillogó alakzataiból újra szürke víztömeg lett, amely reménytelenül zúdult le a sötét sziklafalon. Az eső, amelynek az előbb még minden cseppje tündökölt, siváran esett tovább.

„Miféle fény volt ez, gondoltam magamban, miféle ragyogás?”

Megvilágosodásom hamisnak bizonyult. Álmodó agyam tünevényének. Mégse az életem végére értem. Megakadt egy pillanat, de nem tartott örökké. A rövid csend után, amit az autó lefulladó motorja okozott, velem együtt felébredtek a zajok, és új erővel nekikezdték. Dobolt az eső a tetőn, dübörgött a zuhatag.

Apám már kiszállt. A két kislánnyal hármásban maradtunk megint összezárva.

Mocorogtak. Erzsike sírni kezdett, majd Vali is bekapcsolódott. Kicsatoltam magam. Feltérdeltem az ülésre, hátrafordultam hozzájuk, miközben futólag megállapítottam, hogy semmi tagom se fáj, ergo nem sérültem meg. Megtapogattam őket: ők se. Ki akartam szállni, de az én oldalamon beragadt az ajtó az ütközéstől. Átkászálódtam az anyósülésre, ahova Nagy Bagó időközben előrerepült, és most a szélvédőhöz préselődött. Ez az ajtó kinyílt.

A reggeli munkába menés forgalma elmúlt. Kihalt volt az út. Áldottam a szerencsénket, hogy a kamionon kívül más kocsi nem jött szembe.

Rogyadozó lábakkal tereltem be a két kislányt az eső elől a vikinges pavilonba. Leültünk a padra, az autónk roncsával szemben. Két ripityára tört reflektorával úgy meredt ránk, mint egy óriási koponya üres szemgödrökkel.

A koponya mögött egy kamion magasodott. Ugyanaz volt, ami az előbb még szembejött és elsuhant. A vezetőfülkéje fölénk tornyosult. Elvette a kilátást, sötétbe borult tőle a pavilonunk.

Hol tudott megfordulni a szurdokban? Ilyen hamar visszajönni? Egyáltalán hogyan nem vettem észre, amikor beállt mögénk?

Kihagyva a lépcsőfokokat, a magasból a sofőr egy puha ugrással előttünk termett.

— Jól vagytok? — kérdezte.

Hüledezésem egy csapásra elmúlt. Valami indulatosat vágtam volna a fejéhez, de norvégul nem csúszott ki a számon. Amíg fogalmaztam, bevillant, hogy nem feltétlenül vérlázító pimaszságot álcáz az aggodalma.

Az első norvég telünkön történt, még kocavezető koromban. Nyugtalan Zug felől kanyarodtam ki a főútra, amelyet a tetető kőfala, a rá hullott hóval, eltakart. Csak az utolsó méteren vettem észre, hogy a főút szembejövő sávjában egy autó közeledik. Az volt bennem, hogy nem szabad tétováznom. Gyorsan kifordultam előtte. De a kocsi nem volt lendületben, erőteljesebben kellett volna a gázra taposnom, és nem számoltam a tapadós latyakkal, amelyen kipörgött a kerék. Nem értem volna át, ha az érkező autó bele nem fékez. Így is csak centiken múlt, hogy az orra elkapja a csomagtartót. Az mentette meg a helyzetet, hogy a másik a hirtelen fékezésről megcsúszva félresodródott.

Megadóan visszatolattam. Amikor kiszálltam, a sofőr már az autójának támaszkodott, és mélyeket lélegzett. Ismertem. Az egyik pénztárosnő volt a bubifrizurájával a Rimi 1000-ból. Nemcsak bevásároltam nála, de szerdánként a vikinglottómat is bevette, és ő adta ki a postai küldeményeinket, ahogy a gyerekek fájdalomcsillapítóját is, mivel a pultja nemcsak a szupermarket pénztára, de lottózó, posta és gyógyszertár is volt. Az udvariasságtól mentes, szótlan kakashalmiak között üdítő színfolt volt beszédessége és előzékeny stílusa. Most fülem-farkam behúzva oldalogtam oda.

— Nagyon sajnálom — rebegtem — még friss a jogsim.

— Ez a latyak a tapasztaltakat is becsapja.

Megengedően legyintett, majd dörzsölni kezdte formás, középkorú keblei között a mellkasát.

— Csak a szívem ugrott ki a helyéből.

Nem akartam volna silányabban reagálni, mint akkor a pénztárosnő, akivel azóta se változott a mosolygós viszony, bár el se mélyült. Azért annyit megjegyeztem:

— Jobban lennénk, ha békén hagytad volna a visszapillantónkat.

Tökéletes értetlenség ült a kamionos arcán.

Frusztrált, hogy norvégul mindent kereken ki kell jelentenem. Ha szőrmentén fogalmaztam, a kakashalmiak úgy bámulnak rám, mint saját birkáik. Lám, most ez is. Ráadásul sosem voltam biztos, hogy ők nem érnek fel csavaros mondanivalómhoz, vagy én töröm-e kerékbe a nyelvüket.

Már azon voltam, hogy élesben is kimondom, amit gondolok, de megakadt a pillantásom a kocsinkon.

A szalagkorláttal való küzdelem összes nyomát viselte. Lökharítója leszakadt, motorháztetője felpúposodott, elszabadult vezeték lógott ki belőle, a reflektorai helyén lyukak ásítottak. De a visszapillantóin egy karcolás se volt. Azok nem ütköztek semmivel.

Megértettem végre.

A kamion nem szembe jött, hanem mögöttünk.

— Köszönöm, megúsztuk — válaszoltam csendesen.

Huncut mosollyal a kislányokhoz fordult.

— Kértek valami finomat?

A kamionjához ment, fellépett két lépcsőfokot, és kutatni kezdett az ülés mögött. Két nyalókával jött vissza.

— Szabad? — nézett rám.

Bólintottam. Kiosztotta a nyalókákat.

— Neked is van valamim.

— Én most nem kívánom — háritottam.

— Nem édesség. Mérőműszerek forgalmazásával foglalkozik a cég. Van néhány repi karórám, amiből az egyik a tiéd lehet.

— Kösz, de mobilon nézem az időt.

A zsebéből hosszúkás tokot vett elő. Felnyitotta.

— Nemcsak időt mér. Tartozik hozzá két tucat lapos kis korong, amit feltapaszthatsz a homlokodra. Hordhatod ékszerként, de a hajad alatt is.

— Valami kütyü?

— Agyhullámot mér, továbbküldi az órának, ami riaszt, ha elalszol.

Rátett két korongot a tenyeremre. Az egyikén egy nap, a másikon egy hold csillogott.

Az ábrákat látva leesett az állam.

— Véletlenül nem órával van megpakolva a kamionod is?

— De, rádiós ébresztőkkel.

— Kocka alakúak, körülbelül ekkorák? — mutattam a kezemmel —, és ugyanez a nap meg hold van rajtuk?

— Pontosan. Már jártál a honlapunkon?

